

Savezni službeni list 2021, I, br. 46, objavljen u Bonu 22. jula 2021. godine

Zakon o dju dilidžensu (due diligence) u lancu snabdevanja od 16. jula 2021. godine

Nemački savezni parlament je usvojio sledeći zakon:

Član 1

Zakon o obavezama dju dilidžensa preduzeća za sprečavanje povrede ljudskih prava u lancima snabdevanja (Zakon o dju dilidžensu u lancu snabdevanja - ZDPLS)

Odeljak 1 **Opšte odredbe**

§ 1 **Oblast primene**

(1) Ovaj zakon se primenjuje na preduzeća nezavisno od njihove pravne forme, koja

1. poseduju glavno sedište, glavno mesto poslovanja, sedište organa uprave ili statutarno sedište u zemlji i
2. načelno zapošljavaju najmanje 3.000 radnika u zemlji, uključujući radnike upućene na rad u inostranstvo.

Izuzetno od rečenice 1 tačka 1, ovaj zakon se primenjuje i na preduzeća nezavisno od njihove pravne forme koja

1. poseduju ogranak shodno § 13d Trgovinskog zakonika u zemlji i
2. načelno zapošljavaju najmanje 3.000 radnika u zemlji.

Od 1. januara 2024. godine, pragovi predviđeni rečenicom 1 tačka 2 i rečenicom 2 tačka 2 iznosiće po 1.000 radnika.

(2) Prilikom utvrđivanja broja zaposlenih (stav 1 rečenica 1 tačka 2 i rečenica 2 tačka 2) preduzeća korisnika iznajmljene radne snage, iznajmljeni radnici se uzimaju u obzir ako vreme radnog angažovanja prelazi period od šest meseci.

(3) U okviru konsolidovanih preduzeća (§ 15 Saveznog zakona o akcionarskim društvima), pri utvrđivanju broja zaposlenih (stav 1 rečenica 1 tačka 2) matične kompanije uzimaju se u obzir radnici svih preduzeća u sastavu konsolidovane grupe zaposleni u zemlji, uključujući radnike upućene na rad u inostranstvo.

§ 2 **Definicije**

(1) Zaštićenim pravima u smislu ovog zakona smatraju se ona koja proizilaze iz konvencija o zaštiti ljudskih prava navedenih u tačkama 1 do 11 Aneksa.

(2) Rizikom za ljudska prava u smislu ovog zakona smatra se situacija u kojoj, na osnovu činjeničnih okolnosti, postoji dovoljna verovatnoća povrede jedne od sledećih zabrana:

1. zabrane zapošljavanja deteta mlađeg od uzrasta sa kojim se završava obaveza pohađanja škole shodno zakonskim propisima mesta zaposlenja, pri čemu starost prilikom zasnivanja radnog odnosa ne može biti ispod 15 godina; ovo se ne primenjuje u slučaju odstupajućih zakonskih propisa mesta zaposlenja u skladu sa članom 2 stav 4 i članovima 4 do 8 Konvencije br. 138 Međunarodne organizacije rada od 26. juna 1973. godine o minimalnim godinama starosti za zasnivanje radnog odnosa (Savezni službeni list 1976 II, str. 201, 202);
2. zabrane najgorih oblika dečijeg rada za decu mlađu od 18 godina; ovo shodno članu 3 Konvencije br. 182 Međunarodne organizacije rada od 17. juna 1999. godine o zabrani i hitnoj akciji za ukidanje najgorih oblika dečijeg rada (Savezni službeni list 2001 II, str. 1290, 1291) uključuje:
  - (a) sve oblike ropstva ili običaja sličnih ropstvu, kao što su prodaja i krijumčarenje dece, dužničko ropstvo i kmetstvo, prinudni ili obavezni rad, uključujući prinudno ili obavezno regrutovanje dece za učešće u oružanim sukobima,
  - (b) korišćenje, nabavljanje ili nuđenje deteta za prostituciju, proizvodnju pornografije ili pornografske aktivnosti,
  - (c) korišćenje, nabavljanje ili nuđenje deteta za nedozvoljene aktivnosti, posebno za proizvodnju ili trgovinu drogom,
  - (d) rad koji je, po svojoj prirodi ili okolnostima u kojima se obavlja, verovatno štetan po zdravlje, bezbednost ili moral dece;
3. zabrane zapošljavanja lica na prinudnom radu, koji uključuje svaki rad ili uslugu koja se zahteva od lica pod pretnjom kazne i za koju se ono nije dobrovoljno ponudilo, na primer kao rezultat dužničkog ropstva ili trgovine ljudima; od prinudnog rada izuzeti su rad ili usluge koje su usklađene sa članom 2 stav 2 Konvencije br. 29 Međunarodne organizacije rada od 28. juna 1930. godine o prinudnom ili obaveznom radu (Savezni službeni list 1956 II, str. 640, 641) ili sa članom 8 slova b i c Međunarodnog pakta o građanskim i političkim pravima od 19. decembra 1966. godine (Savezni službeni list 1973 II, str. 1533, 1534);
4. zabrane svih oblika ropstva, običaja sličnih ropstvu, kmetstva ili drugih oblika vršenja dominacije ili ugnjetavanja na radnom mestu, kao što su ekstremna ekonomska ili seksualna eksploatacija i ponižavanje;
5. zabrane nepoštovanja obaveza zaštite na radu važećih prema zakonskim propisima mesta zaposlenja, kada to stvara rizik od nesreća na radu ili opasnosti po zdravlje u vezi sa radom, posebno zbog:
  - (a) očigledno nedovoljnih bezbednosnih standarda u obezbeđivanju i održavanju radne prostorije, radnog mesta i sredstava za rad,

b) nedostatka odgovarajućih zaštitnih mera za izbegavanje izlaganja hemijskim, fizičkim ili biološkim agensima,

(c) odsustva mera za sprečavanje prekomernog fizičkog i mentalnog zamora, posebno kroz neodgovarajuću organizaciju rada u pogledu radnog vremena i pauza za odmor; ili

d) nedovoljne obuke i upućivanja radnika u rad;

6. zabrane nepoštovanja slobode udruživanja, prema kojoj

(a) radnici mogu slobodno da se udružuju u sindikate ili da pristupaju istim,

(b) osnivanje, pristupanje i članstvo u sindikatu ne sme da se koristi kao razlog za neopravdanu diskriminaciju ili odmazdu,

c) sindikati mogu da deluju slobodno i u skladu sa zakonskim propisima mesta zaposlenja, uključujući pravo na štrajk i pravo na kolektivno pregovaranje;

7. zabrane nejednakog tretmana pri zapošljavanju, na primer po osnovu nacionalne i etničke pripadnosti, socijalnog porekla, zdravstvenog stanja, invaliditeta, seksualne orijentacije, starosti, pola, političkog mišljenja, vere ili uverenja, osim ako je to opravdano zahtevima posla; nejednak tretman u posebnom obuhvata isplatu nejednake naknade za rad jednake vrednosti;

8. zabrane uskraćivanja pravične naknade za rad; pravičnom naknadom za rad smatra se najmanje minimalna zarada utvrđena važećim zakonom, a u ostalom se određuje prema zakonskim propisima mesta zaposlenja;

9. zabrane izazivanja štetnih promena u zemljištu, zagađenja vode, zagađenja vazduha, štetnih emisija buke ili prekomerne potrošnje vode, koje

(a) značajno narušava prirodnu osnovu za obezbeđivanje i proizvodnju hrane

b) uskraćuje pristup lica bezbednoj vodi za piće,

(c) ometa ili uništava pristup lica sanitarnim čvorovima; ili

d) šteti zdravlju lica;

10. zabrane protivpravnog prinudnog iseljenja i zabrane protivpravnog oduzimanja zemljišta, šuma i voda prilikom sticanja, izgradnje ili drugog vida korišćenja zemljišta, šuma i voda čijim se korišćenjem obezbeđuje osnova za život lica;

11. zabrane angažovanja ili korišćenja privatnih ili javnih snaga bezbednosti za zaštitu projekta preduzeća kada zbog nedostatka instrukcija ili kontrole od strane preduzeća prilikom angažovanja snaga bezbednosti dolazi do

a) nepoštovanja zabrane mučenja i okrutnog, nehumanog ili ponižavajućeg postupanja,

b) povrede života ili tela, ili

(c) ograničavanja slobode udruživanja i organizovanja;

12. zabrane činjenja ili protivdužnosnog nečinjenja izvan opsega tačke 1 do 11 kojim direktno i na posebno ozbiljan način može da se naruši zaštićeno pravo i čija je protivpravnost očigledna na osnovu razumne ocene svih relevantnih okolnosti.

(3) Rizikom za životnu sredinu u smislu ovog zakona smatra se situacija u kojoj, na osnovu činjeničnih okolnosti, postoji dovoljna verovatnoća povrede jedne od sledećih zabrana:

1. zabrane proizvodnje proizvoda koji sadrže živu u skladu sa članom 4 stav 1 i Aneksom A Deo I Minamata konvencije o živi od 10. oktobra 2013. godine (Savezni službeni list 2017 II, str. 610, 611) (Minamata konvencija);

2. zabrane upotrebe žive i živinih jedinjenja u proizvodnim procesima u smislu člana 5 stav 2 i Aneksa B deo I Minamata konvencije od datuma postupnog ukidanja utvrđenog za odgovarajuće proizvode i procese u Konvenciji;

3. zabrane tretmana otpada žive suprotno odredbama člana 11 stav 3 Minamata konvencije;

4. zabrane proizvodnje i upotrebe hemikalija u skladu sa članom 3 stav 1 slovo a i Aneksom A Stokholmske konvencije od 23. maja 2001. godine o dugotrajnim organskim zagađujućim supstancama (Savezni službeni list 2002 I, str. 803, 804) (Konvencija o POPs supstancama), poslednji put izmenjena odlukom od 6. maja 2005. godine (Savezni službeni list 2009 II, str. 1060, 1061), u verziji shodno Uredbi (EU) 2019/1021 Evropskog parlamenta i Saveta od 20. juna 2019. godine o dugotrajnim organskim zagađujućim supstancama (Službeni list L 169 od 26.5.2019., str. 45), poslednji put izmenjena Delegiranom uredbom Komisije (EU) 2021/277 od 16. decembra 2020. godine (Službeni list L 62 od 23.2.2021., str. 1);

5. zabrane rukovanja, sakupljanja, skladištenja i odlaganja otpada koje nije ekološki prihvatljivo shodno propisima koji se primenjuju u merodavnom pravnom sistemu u skladu sa odredbama člana 6 stav 1 slovo d tačka (i) i (ii) Konvencije o POPs supstancama;

6. zabrane izvoza opasnog otpada u smislu člana 1 stav 1 i drugog otpada u smislu člana 1 stav 2 Bazelske konvencije o kontroli prekograničnog kretanja opasnog otpada i njegovog odlaganja od 22. marta 1989. godine (Savezni službeni list 1994 II, str. 2703, 2704) (Bazelska konvencija), poslednji put izmenjena Trećom uredbom o izmenama i dopunama Aneksa Bazelske konvencije od 22. marta 1989. godine od 6. maja 2014. godine (Savezni službeni list II, str. 306, 307), a u smislu Uredbe (EZ) br. 1013/2006 Evropskog parlamenta i Saveta od 14. juna 2006. godine o prevozu otpada (Službeni list L 190 od 12.7.2006., str. 1) (Uredba (EZ) br. 1013/2006), koja je poslednji put izmenjena Delegiranom uredbom Komisije (EU) 2020/2174 od 19. oktobra 2020. godine (Službeni list L 433 od 22.12.2020., str. 11)

(a) u državu potpisnicu koja je zabranila uvoz takvog opasnog i drugog otpada (član 4 stav 1 slovo b Bazelske konvencije),

(b) u državu uvoznicu u smislu člana 2 tačka 11 Bazelske konvencije koja nije dala pismenu saglasnost za određeni uvoz, ako ta država uvoznica nije zabranila uvoz tog opasnog otpada (član 4 stav 1 slovo c Bazelske konvencije),

(c) u državu koja nije potpisnica Bazelske konvencije (član 4 stav 5 Bazelske konvencije),

d) u državu uvoznicu ako se takvim opasnim otpadom ili drugim otpadom ne upravlja na ekološki prihvatljiv način u toj državi ili na drugom mestu (član 4 stav 8 rečenica 1 Bazelske konvencije);

7. zabrane izvoza opasnog otpada iz država navedenih u Aneksu VII Bazelske konvencije u države koje nisu navedene u Aneksu VII (član 4A Bazelske konvencije, član 36 Uredbe (EZ) br. 1013/2006), kao i

8. zabrane uvoza opasnog i drugog otpada iz države koja nije potpisnica Bazelske konvencije (član 4 stav 5 Bazelske konvencije).

(4) Povredom obaveze iz oblasti ljudskih prava u smislu ovog zakona smatra se povreda neke od zabrana iz stava 2 tačka 1 do 12. Povredom obaveze iz oblasti životne sredine u smislu ovog zakona smatra se povreda neke od zabrana iz stava 3 tačka 1 do 8.

(5) Lanac snabdevanja u smislu ovog zakona odnosi se na sve proizvode i usluge preduzeća. Isti obuhvata sve korake u zemlji i inostranstvu koji su neophodni za proizvodnju proizvoda i pružanje usluga, počevši od eksploatacije sirovina do isporuke krajnjem kupcu i uključuje

1. aktivnosti preduzeća u sferi sopstvenog poslovanja,

2. aktivnosti direktnog dobavljača i

3. aktivnosti indirektnog dobavljača.

(6) Sfera sopstvenog poslovanja u smislu ovog zakona obuhvata svaku aktivnost preduzeća radi ostvarivanja cilja preduzeća. To uključuje svaku aktivnost proizvodnje i korišćenja proizvoda i pružanja usluga, bez obzira da li se obavlja na lokaciji u zemlji ili u inostranstvu. Kod konsolidovanih preduzeća se u sferu sopstvenog poslovanja matične kompanije ubraja preduzeće u sastavu konsolidovane grupe ako matična kompanija vrši odlučujući uticaj na konsolidovano preduzeće.

(7) Direktnim dobavljačem u smislu ovog zakona smatra se strana u ugovoru o nabavci dobara ili usluga čije su isporuke neophodne za proizvodnju proizvoda preduzeća ili za pružanje i korišćenje dotične usluge.

(8) Indirektnim dobavljačem u smislu ovog zakona smatra se svako preduzeće koje nije direktni dobavljač i čije su isporuke neophodne za proizvodnju proizvoda preduzeća ili za pružanje i korišćenje dotične usluge.

Odeljak 2 **Dju dilidžens**

§ 3 **Obaveze dju dilidžensa**

(1) Preduzeća su dužna da u svojim lancima snabdevanja sprovode dju dilidžens u skladu sa zahtevima dju dilidžensa u oblasti ljudskih prava i životne sredine navedenim u ovom odeljku, sa ciljem sprečavanja ili smanjenja rizika za ljudska prava ili životnu sredinu ili zaustavljanja povrede obaveza iz oblasti ljudskih prava ili životne sredine. Dju dilidžens obuhvata:

1. uspostavljanje sistema upravljanja rizikom (§ 4 stav 1),
2. određivanje interne nadležnosti u preduzeću (§ 4 stav 3),
3. sprovođenje redovnih analiza rizika (§ 5),
4. davanje izjave o načelima (§ 6 stav 2),
5. uspostavljanje preventivnih mera u sferi sopstvenog poslovanja (§ 6 stav 1 i 3) i prema direktnim dobavljačima (§ 6 stav 4),
6. preduzimanje korektivnih mera (§ 7 stav 1 do 3),
7. uspostavljanje pritužbenog postupka (§ 8),
8. sprovođenje dju dilidžensa u pogledu rizika kod indirektnih dobavljača (§ 9) i
9. dokumentovanje (§ 10 stav 1) i izveštavanje (§ 10 stav 2).

(2) Odgovarajući način postupanja u skladu sa dju dilidžensom utvrđuje se prema

1. vrsti i obimu poslovanja preduzeća,
2. sposobnosti preduzeća da utiče na direktnog uzročnika rizika za ljudska prava ili životnu sredinu ili povrede obaveza u oblasti ljudskih prava ili životne sredine,
3. uobičajeno očekivanoj težini, reverzibilnosti i verovatnoći povrede obaveze iz oblasti ljudskih prava ili životne sredine, kao i
4. vrsti doprinosa preduzeća prouzrokovanju rizika za ljudska prava ili životnu sredinu ili povrede obaveza iz oblasti ljudskih prava ili životne sredine.

(3) Povreda obaveza iz ovog zakona ne povlači građanskopravnu odgovornost. Svaka nezavisno od ovog zakona zasnovana građanskopravna odgovornost ostaje nepromenjena.

§ 4 Upravljanje rizikom

(1) Preduzeća moraju uspostaviti odgovarajući i delotvoran sistem upravljanja rizikom kako bi se ispunile obaveze dju dilidžensa (§ 3, stav 1). Upravljanje rizikom kroz odgovarajuće mere mora biti integrisano u sve relevantne poslovne procese.

(2) Delotvornim se smatraju one mere koje omogućavaju identifikovanje i smanjenje rizika za ljudska prava i životnu sredinu i sprečavanje, zaustavljanje ili smanjenje obima povreda obaveza iz oblasti ljudskih prava ili životne sredine kada je preduzeće izazvalo ili doprinelo takvim rizicima ili povredama u okviru lanca snabdevanja.

(3) Preduzeće će osigurati određivanje lica koje je u okviru preduzeća odgovorno za kontrolu upravljanja rizikom, na primer, imenovanjem poverenika za ljudska prava. Poslovno rukovodstvo će se redovno, a najmanje jednom godišnje, informisati o radu odgovornog ili odgovornih lica.

(4) Prilikom uspostavljanja i implementacije sistema upravljanja rizikom, preduzeće je dužno da vodi računa o interesima svojih zaposlenih, zaposlenih u svojim lancima snabdevanja i onih lica čije zaštićeno pravo na drugi način može biti direktno pogođeno ekonomskim aktivnostima preduzeća ili ekonomskim aktivnostima preduzeća u njegovom lancu snabdevanja.

§ 5

Analiza rizika

(1) Kao deo sistema upravljanja rizikom, preduzeće je dužno da sprovede odgovarajuću analizu rizika u skladu sa stavom 2 do 4 kako bi identifikovalo rizike za ljudska prava i životnu sredinu u sferi sopstvenog poslovanja i kod svojih direktnih dobavljača. U slučajevima kada je preduzeće zloupotrebilo odnos sa direktnim dobavljačem ili izvršilo transakciju sa ciljem izigravanja zakona kako bi zaobišlo zahteve dju dilidžensa u odnosu na direktnog dobavljača, indirektni dobavljač će se smatrati direktnim dobavljačem.

(2) Identifikovani rizici za ljudska prava i životnu sredinu moraju se na odgovarajući način vrednovati i prioritizovati. Pri tome su posebno merodavni kriterijumi navedeni u § 3 stav 2.

(3) Preduzeće mora osigurati da se rezultati analize rizika interno dostave relevantnim donosiocima odluka, kao što su upravni odbor ili odeljenje za nabavku.

(4) Analiza rizika se mora sprovesti jednom godišnje i povodom konkretnog slučaja kada preduzeće mora da računa sa značajno izmenjenim ili značajno povećanim rizicima u lancu snabdevanja, na primer zbog uvođenja novih proizvoda, projekata ili nove oblasti poslovanja. Moraju se uzeti u obzir saznanja stečena analizom prijava shodno § 8 stav 1.

§ 6

Preventivne mere

(1) Ako preduzeće u toku analize rizika shodno § 5 identifikuje rizik, dužno je da bez odlaganja preduzme odgovarajuće preventivne mere u skladu sa stavom 2 do 4.

(2) Preduzeće je dužno da donese izjavu o načelima o svojoj strategiji ljudskih prava. Izjavu o načelima donosi rukovodstvo preduzeća. Izjava o načelima mora da sadrži najmanje sledeće elemente strategije ljudskih prava preduzeća:

1. opis postupka kojim preduzeće ispunjava svoje obaveze shodno § 4 stav 1, § 5 stav 1, § 6 stav 3 do 5 i §§ 7 do 10,

2. prioritetne rizike za ljudska prava i životnu sredinu koji su za preduzeće identifikovani na osnovu analize rizika, i
3. definisanje zahteva u oblasti ljudskih prava i životne sredine zasnovanih na analizi rizika koje preduzeće ima prema svojim zaposlenima i dobavljačima u lancu snabdevanja.

(3) Preduzeće je dužno da u sferu sopstvenog poslovanja integriše odgovarajuće mere prevencije, a posebno:

1. implementaciju strategije ljudskih prava utvrđene izjavom o načelima u relevantne poslovne procese,
2. razvoj i sprovođenje odgovarajućih strategija nabavke i nabavnih praksi kojima se sprečavaju ili smanjuju identifikovani rizici,
3. sprovođenje obuka u relevantnim oblastima poslovanja,
4. sprovođenje kontrolnih mera zasnovanih na riziku radi praćenja usklađenosti sa strategijom ljudskih prava sadržanom u izjavi o načelima u sferi sopstvenog poslovanja.

(4) Preduzeće je dužno da implementira odgovarajuće preventivne mere prema direktnom dobavljaču, a posebno:

1. uzimanje u obzir zahteva u oblasti ljudskih prava i životne sredine pri izboru direktnog dobavljača,
2. ugovornu garanciju direktnog dobavljača da će ispuniti zahteve u oblasti ljudskih prava i životne sredine definisane od strane rukovodstva preduzeća i preduzeti odgovarajuće mere duž lanca snabdevanja,
3. sprovođenje obuka i usavršavanja radi ispunjenja ugovornih garancija direktnog dobavljača shodno tački 2,
4. dogovor o odgovarajućim ugovornim kontrolnim mehanizmima i njihovoj implementaciji zasnovanoj na riziku kako bi se pratila usklađenost sa strategijom ljudskih prava kod direktnog dobavljača.

(5) Efikasnost preventivnih mera preispituje se jednom godišnje i povodom konkretnog slučaja kada preduzeće mora da računa sa značajno izmenjenim ili značajno povećanim rizicima u sferi sopstvenog poslovanja ili kod direktnog dobavljača, na primer zbog uvođenja novih proizvoda, projekata ili nove oblasti poslovanja. Moraju se uzeti u obzir saznanja stečena analizom prijave shodno § 8 stav 1. Mere se u slučaju potrebe moraju odmah ažurirati.

§ 7

Korektivne mere

(1) Ako preduzeće utvrdi da se u sferi sopstvenog poslovanja ili kod direktnog dobavljača već dogodila ili predstoji povreda obaveza u oblasti ljudskih prava ili životne sredine, ono će odmah preduzeti odgovarajuće korektivne mere kako bi se sprečila ili zaustavila ili umanjio obim povrede. § 5 stav 1 rečenica 2 primenjuje se analogno. U sferi sopstvenog poslovanja u zemlji, korektivna mera mora da dovede do prestanka povrede. U sferi sopstvenog poslovanja u inostranstvu i u sferi sopstvenog

poslovanja shodno § 2 stav 6 rečenica 3, korektivna mera načelno mora da dovede do prestanka povrede.

(2) Ako je povreda obaveze u oblasti ljudskih prava ili životne sredine kod direktnog dobavljača takva da preduzeće ne može da je zaustavi u dogledno vreme, dužno je da odmah razvije i implementira koncept za njeno zaustavljanje ili smanjenje. Koncept mora da sadrži konkretnu vremensku dinamiku. Prilikom razvoja i implementacije koncepta, posebno se moraju uzeti u obzir sledeće mere:

1. zajednička izrada i sprovođenje plana za zaustavljanje ili smanjenje povrede sa preduzećem koje je uzročnik povrede,
2. udruživanje sa drugim preduzećima u okviru sektorskih inicijativa i standarda kako bi se povećala mogućnost uticanja na uzročnika,
3. privremeni prekid poslovnog odnosa tokom napora za smanjenje rizika.

(3) Raskid poslovnog odnosa potreban je samo ako

1. se povreda zaštićenog prava ili obaveze u oblasti životne sredine ocenjuje kao veoma ozbiljna,
2. sprovođenje mera razrađenih u konceptu nakon isteka predviđenog roka ne dovede do poboljšanja situacije,
3. preduzeće ne raspolaže drugim sredstvima za ublažavanje situacije, a ne postoje izgledi za povećanje mogućnosti uticaja.

Sama činjenica da jedna država nije ratifikovala neku od konvencija navedenih u Aneksu ovog zakona ili je nije implementirala u svoje nacionalno zakonodavstvo ne uslovljava obavezu raskida poslovnog odnosa. Rečenica 2 ne utiče na ograničenja spoljne trgovine koja postoje usled ili na osnovu saveznog zakona, prava Evropske unije ili međunarodnog prava.

(4) Efikasnost korektivnih mera preispituje se jednom godišnje i povodom konkretnog slučaja kada preduzeće mora da računa sa značajno izmenjenim ili značajno povećanim rizicima u sferi sopstvenog poslovanja ili kod direktnog dobavljača, na primer zbog uvođenja novih proizvoda, projekata ili nove oblasti poslovanja. Moraju se uzeti u obzir saznanja stečena analizom prijave shodno § 8 stav 1. Mere se u slučaju potrebe moraju odmah ažurirati.

§ 8

Pritužbeni postupak

(1) Preduzeće je dužno da osigura postojanje odgovarajućeg internog pritužbenog postupka shodno stavu 2 do 4. Pritužbeni postupak omogućava licima da ukažu na rizike za ljudska prava i životnu sredinu, kao i na povrede obaveza iz oblasti ljudskih prava ili životne sredine koje su prouzrokovane ekonomskim aktivnostima preduzeća u sferi sopstvenog poslovanja ili poslovanja direktnog dobavljača. Uzbunjivačima se mora potvrditi prijem prijave. Lica kojima je od strane preduzeća povereno vođenje postupka dužna su da činjenično stanje rasprave sa uzbunjivačima. Ona mogu da ponude postupak sporazumnog rešavanja spora. Preduzeća umesto toga mogu da učestvuju u odgovarajućem eksternom pritužbenom postupku, pod uslovom da ispunjava sledeće kriterijume.

(2) Preduzeće utvrđuje pravilnik o vođenju postupka u tekstualnom obliku koji je javno dostupan.

(3) Lica kojima je od strane preduzeća povereno sprovođenje postupka moraju osigurati nepristrasno postupanje, a posebno moraju biti nezavisna i ne smeju biti vezana za instrukcije. Ona podležu obavezi čuvanja tajnosti.

(4) Preduzeće mora na odgovarajući način da učini javno dostupnim jasne i razumljive informacije o dostupnosti, nadležnosti i sprovođenju pritužbenog postupka. Pritužbeni postupak mora biti dostupan potencijalnim pogođenim stranama, da čuva poverljivost identiteta i da osigura efikasnu zaštitu od diskriminacije ili kažnjavanja kao posledice pritužbe.

(5) Efikasnost pritužbenog postupka preispituje se najmanje jednom godišnje i povodom konkretnog slučaja kada preduzeće mora da računa sa značajno izmenjenim ili značajno povećanim rizicima u sferi sopstvenog poslovanja ili kod direktnog dobavljača, na primer zbog uvođenja novih proizvoda, projekata ili nove oblasti poslovanja. Mere se u slučaju potrebe moraju odmah ponoviti.

§ 9

Indirektni dobavljači, ovlašćenje za donošenje podzakonskih propisa

(1) Preduzeće je dužno da pritužbeni postupak shodno § 8 uredi na način da licima omogući i prijavu rizika za ljudska prava ili životnu sredinu, kao i povreda obaveza iz oblasti ljudskih prava ili životne sredine koje su nastale ekonomskim aktivnostima indirektnog dobavljača.

(2) Preduzeće prema merilu stava 3 svoj postojeći sistem upravljanja rizikom mora da prilagodi u smislu § 4.

(3) Ako preduzeće poseduje stvarne indicije koje ukazuju na moguću povredu obaveza u oblasti ljudskih prava ili životne sredine kod indirektnih dobavljača (potkrepljeno saznanje), dužno je da povodom konkretnog slučaja bez odlaganja

1. sprovede analizu rizika shodno § 5 stav 1 do 3,
2. uspostavi odgovarajuće preventivne mere u odnosu na uzročnika, kao što je sprovođenje kontrolnih mera, podrška u prevenciji i sprečavanju rizika ili implementacija sektorskih ili međusektorskih inicijativa kojima se preduzeće pridružilo,
3. razvije i implementira koncept za sprečavanje, zaustavljanje ili smanjenje i
4. eventualno ažurira svoju izjavu o načelima shodno § 6 stav 2.

(4) Ovlašćuje se Savezno ministarstvo za rad i socijalna pitanja da u saglasnosti sa Saveznim ministarstvom za ekonomiju i energetiku, a bez saglasnosti Saveznog veća zakonskom uredbom pobliže uredi obaveze iz stava 3.

§ 10

Obaveza dokumentovanja i izveštavanja

(1) Ispunjavanje obaveza dju dilidžensa shodno § 3 mora se kontinuirano dokumentovati u preduzeću. Dokumentacija se mora čuvati najmanje sedam godina od njenog nastanka.

(2) Preduzeće je dužno da sačini godišnji izveštaj o ispunjenju obaveza dju dilidžensa u prethodnoj poslovnoj godini i da ga najkasnije četiri meseca po isteku poslovne godine učini besplatno dostupnim javnosti na internet stranici preduzeća na period od sedam godina. U izveštaju se na razumljiv način mora najmanje navesti

1. da li je i, ako jeste, koje je rizike u oblasti ljudskih prava i životne sredine ili povrede obaveza u oblasti ljudskih prava ili životne sredine preduzeće identifikovalo,
2. šta je preduzeće preduzelo u vezi sa merama opisanim u §§ 4 do 9 kako bi ispunilo svoje obaveze dju dilidžensa; ovo takođe uključuje elemente izjave o načelima shodno § 6 stav 2, kao i mere koje je preduzeće preduzelo na osnovu pritužbi shodno § 8 ili shodno § 9 stav 1,
3. kako preduzeće ocenjuje uticaj i efikasnost mera, i
4. koje zaključke izvlači iz ocene za buduće mere.

(3) Ako preduzeće nije identifikovalo rizik u oblasti ljudskih prava i životne sredine ili povredu obaveze u oblasti ljudskih prava ili životne sredine i to uverljivo obrazložilo u svom izveštaju, nisu potrebna dalja objašnjenja shodno stavu 2 rečenica 2 tačke 2 do 4.

(4) Pri tome posebnu pažnju treba posvetiti zaštiti poslovnih tajni preduzeća.

Odeljak 3 Parnični postupak

§ 11 Posebna procesna legitimacija

(1) Svako lice koje tvrdi da mu je povređeno izuzetno značajno zaštićeno pravo shodno § 2 stav 1 može da ovlasti domaći sindikat ili nevladinu organizaciju da pokrene postupak radi ostvarivanja njegovih prava na sudu.

(2) Sindikat ili nevladinu organizaciju može da se ovlasti shodno stavu 1 samo ako trajno obavlja delatnost i ako se shodno svom statutu neprofitno i ne samo privremeno zalaže za odbranu ljudskih ili odgovarajućih prava u nacionalnom pravu jedne države.

Odeljak 4 Provera od strane nadležnog organa i sprovođenje

Pododeljak 1 Provera izveštaja

§ 12 Podnošenje izveštaja

(1) Izveštaj shodno § 10 stav 2 rečenica 1 podnosi se na nemačkom jeziku i elektronskim putem preko pristupne tačke koju obezbeđuje nadležni organ.

(2) Izveštaj se podnosi najkasnije četiri meseca po isteku poslovne godine na koju se odnosi.

§ 13

Provera izveštaja od strane nadležnog organa, ovlašćenje za donošenje podzakonskih propisa

(1) Nadležni organ proverava

1. da li je podnet izveštaj shodno § 10 stav 2 rečenica 1 i

2. da li su ispunjeni zahtevi shodno § 10 stav 2 i 3.

(2) Ako nisu ispunjeni zahtevi shodno § 10 stav 2 i 3, nadležni organ može da zahteva da preduzeće ispravi izveštaj u prikladnom roku.

(3) Ovlašćuje se Savezno ministarstvo za rad i socijalna pitanja da u saglasnosti sa Saveznim ministarstvom za ekonomiju i energetiku, a bez saglasnosti Saveznog veća zakonskom uredbom pobliže uredi sledeće postupke:

1. postupak podnošenja izveštaja shodno § 12, i

2. postupak provere izveštaja od strane nadležnog organa shodno stavu 1 i 2.

Pododeljak 2

Kontrola zasnovana na riziku

§ 14

Postupanje nadležnog organa, ovlašćenje za donošenje podzakonskih propisa

(1) Nadležni organ postupa:

1. po službenoj dužnosti na osnovu obavezne procene kako bi

a) kontrolisao ispunjenje obaveza shodno §§ 3 do 10 stav 1 u pogledu mogućih rizika za ljudska prava i životnu sredinu, kao i povrede obaveza u oblasti ljudskih prava ili životne sredine, i

b) identifikovao, otklonio ili sprečio povrede obaveza shodno slovu a);

2. na zahtev, ako lice koje podnosi zahtev iznese potkrepljenu tvrdnju

(a) da mu je usled neispunjavanja obaveze iz §§ 3 do 9 povređeno zaštićeno pravo, ili

(b) da predstoji jedna od povreda navedenih pod slovom (a).

(2) Ovlašćuje se Savezno ministarstvo za rad i socijalna pitanja da u saglasnosti sa Saveznim ministarstvom za ekonomiju i energetiku, a bez saglasnosti Saveznog veća zakonskom uredbom pobliže uredi postupak kontrole zasnovane na riziku shodno stavu 1 i §§ 15 do 17.

§ 15 **Nalozi i mere**

Nadležni organ izdaje odgovarajuće i neophodne naloge i preduzima neophodne mere za identifikovanje, otklanjanje i sprečavanje povrede obaveza shodno §§ 3 do 10 stav 1. U posebnom može da

1. poziva lica,
2. naloži preduzeću da u roku od tri meseca od izdavanja naloga podnese plan za otklanjanje nedostataka, uključujući jasne vremenske rokove za njegovo sprovođenje, i
3. naloži preduzeću da preduzme konkretne radnje za ispunjavanje svojih obaveza.

§ 16 **Pravo pristupa**

Ako je to neophodno za obavljanje svojih dužnosti shodno § 14, nadležni organ i njegova opunomoćena lica ovlašćena su

1. da u toku redovnog radnog vremena pristupe i pregledaju fabričke prostorije, poslovne prostore i ekonomske objekte preduzeća i
2. da u toku redovnog radnog vremena pregledaju i provere poslovnu dokumentaciju i evidenciju preduzeća, iz koje se može zaključiti da li su ispunjene obaveze dju dilidžensa shodno §§ 3 do 10 stav 1.

§ 17 **Obaveza pružanja informacija i predaje dokumenata**

(1) Preduzeća i lica pozvana shodno § 15 rečenica 2 tačka 1 dužna su da nadležnom organu na zahtev pruže informacije i predaju dokumenta neophodna za obavljanje zadataka koja su mu poverena ovim zakonom ili na osnovu njega. Obaveza se odnosi i na informacije o konsolidovanim preduzećima (§ 15 Zakona o akcionarskim društvima), direktnim i indirektnim dobavljačima i predaju dokumenata tih preduzeća, ukoliko preduzeće ili lice koje je dužno da pruži informacije ili preda dokumenta raspolaže tim informacijama ili je na osnovu postojećih ugovornih odnosa u mogućnosti da pribavi tražene informacije.

(2) Informacije koje se moraju pružiti i dokumenta koja se moraju predati shodno stavu 1 obuhvataju naročito:

1. podatke i dokaze kojima se utvrđuje da li preduzeće spada u oblast primene ovog zakona,

2. podatke i dokaze o ispunjenju obaveza shodno §§ 3 do 10 stav 1, i

3. imena osoba nadležnih za praćenje internih procesa preduzeća za ispunjavanje obaveza shodno §§ 3 do 10 stav 1.

(3) Lice koje je dužno da pruži informacije shodno stavu 1 može da odbije da odgovori na ona pitanja čiji bi odgovor njega ili nekog od srodnika navedenih u § 52 stav 1 Zakona o krivičnom postupku izložio riziku od krivičnog gonjenja ili postupka shodno Zakonu o prekršajima. Lice koje je dužno da pruži informacije mora da se pouči o svom pravu na odbijanje odgovora. Ostala zakonski utvrđena prava na odbijanje pružanja informacija ili uskraćivanje iskaza, kao i zakonske obaveze čuvanja tajne ostaju nepromenjene.

§ 18

Obaveze trpljenja i saradnje

Preduzeća su dužna da trpe mere nadležnog organa i njegovih opunomoćenih lica i da saraduju u sprovođenju mera. Rečenica 1 primenjuje se i na vlasnike preduzeća i njihove zastupnike, a u slučaju pravnih lica i na lica koja su zakonom ili statutom ovlašćena za zastupanje.

Pododeljak 3

Nadležni organ, informativni materijali, izveštaj o radu

§ 19

Nadležni organ

(1) Za službenu kontrolu i sprovođenje shodno ovom odeljku nadležna je Savezna kancelarija za ekonomiju i kontrolu izvoza. Za pravni i stručni nadzor nad Saveznom kancelarijom u oblasti zadataka shodno ovom zakonu nadležno je Savezno ministarstvo za ekonomiju i energetiku. Isto pravni i stručni nadzor vrši u saglasnosti sa Saveznim ministarstvom za rad i socijalna pitanja.

(2) Nadležni organ u obavljanju svojih zadataka primenjuje pristup zasnovan na riziku.

§ 20

Informativni materijali

Nadležni organ objavljuje međusektorske ili sektorske informacije, smernice i preporuke za poštovanje ovog zakona, usklađujući se pri tome sa stručno nadležnim organima. Informacije, smernice ili preporuke pre objavljivanja moraju biti odobrene od strane Saveznog ministarstva inostranih poslova ukoliko se tiču spoljnopolitičkih pitanja.

§ 21

Izveštaj o radu

(1) Organ nadležan shodno § 19 stav 1 rečenica 1 jednom godišnje podnosi izveštaj o svojim aktivnostima kontrole i sprovođenja shodno odeljku 4 u prethodnoj kalendarskoj godini. Izveštaj će se prvi put sastaviti za 2022. godinu i objaviti na internet stranici nadležnog organa.

(2) Izveštaji će prikazati i objasniti utvrđene povrede i naložene korektivne mere, i sadržati ocenu podnetih izveštaja preduzeća shodno § 12, bez imenovanja dotičnih preduzeća.

Odeljak 5 Javne nabavke

§ 22 Isključenje iz dodele javnih ugovora

(1) Iz učešća u postupku za dodelu ugovora o nabavci, radovima ili uslugama od strane naručilaca navedenih u §§ 99 i 100 Zakona protiv ograničenja konkurencije biće isključena preduzeća koja su za prekršaj shodno § 24 stav 1 koji je utvrđen pravosnažnom odlukom kažnjena novčanom kaznom shodno stavu 2 sve dok ne dokažu da su ispravila svoje greške, da se iste neće ponoviti i da su pouzdani partneri shodno § 125 Zakona protiv ograničenja konkurencije. Isključenje shodno rečenici 1 može da se primeni samo u razumnom roku od jedne do tri godine.

(2) Preduslov za isključenje shodno stavu 1 predstavlja prekršaj utvrđen pravosnažnom odlukom koji je kažnjen novčanom kaznom od najmanje 175.000 evra. Izuzetno od rečenice 1

1. u slučajevima iz § 24 stav 2 rečenica 2 u vezi sa § 24 stav 2 rečenica 1 tačka 2 preduslov predstavlja prekršaj utvrđen pravosnažnom odlukom koji je kažnjen novčanom kaznom od najmanje 1.500.000 evra,
2. u slučajevima iz § 24 stav 2 rečenica 2 u vezi sa § 24 stav 2 rečenica 1 tačka 1 preduslov predstavlja prekršaj utvrđen pravosnažnom odlukom koji je kažnjen novčanom kaznom od najmanje 2.000.000 evra, i
3. u slučajevima iz § 24 stav 3 preduslov predstavlja prekršaj utvrđen pravosnažnom odlukom koji je kažnjen novčanom kaznom od najmanje 0,35 odsto prosečnog godišnjeg prometa.

(3) Pre donošenja odluke o isključenju, ponuđač mora da se sasluša.

Odeljak 6 Globa i novčane kazne

§ 23 Globa

Izuzetno od § 11 stav 3 Zakona o upravnom izvršenju, visina globe u postupku prinudnog izvršenja upravnog akta od strane organa nadležnog shodno § 19 stav 1 rečenica 1 iznosi do 50.000 evra.

§ 24 Odredbe o novčanim kaznama

(1) Smatra se da je lice učinilo prekršaj ako namerno ili iz nehata

1. suprotno § 4 stav 3 rečenica 1 ne osigura preduzimanje navedene radnje,

2. suprotno § 5 stav 1 rečenica 1 ili § 9 stav 3 tačka 1 ne izvrši analizu rizika ili to ne uradi ispravno, u potpunosti ili blagovremeno,
3. suprotno § 6 stav 1 ne preduzme preventivnu meru ili je ne preduzme blagovremeno,
4. suprotno § 6 stav 5 rečenica 1, § 7 stav 4 rečenica 1 ili § 8 stav 5 rečenica 1 ne izvrši kontrolu ili je ne izvrši blagovremeno,
5. suprotno § 6 stav 5 rečenica 3, § 7 stav 4 rečenica 3 ili § 8 stav 5 rečenica 2 ne ažurira meru ili je ne ažurira blagovremeno,
6. suprotno § 7 stav 1 rečenica 1 ne preduzme korektivnu meru ili je ne preduzme blagovremeno,
7. suprotno
  - a) § 7 stav 2 rečenica 1 ili
  - b) § 9 stav 3 tačka 3ne razvije koncept ili ga ne razvije blagovremeno ili ga ne sprovedene ili ne sprovede blagovremeno,
8. suprotno § 8 stav 1 rečenica 1, i u vezi sa § 9 stav 1 ne obezbedi uspostavljanje pritužbenog postupka,
9. suprotno § 10 stav 1 rečenica 2 ne čuva dokumentaciju ili je ne čuva najmanje sedam godina,
10. suprotno § 10 stav 2 rečenica 1 izveštaj ne sačini ispravno,
11. suprotno § 10 stav 2 rečenica 1 navedeni izveštaj ne učini javno dostupnim ili to ne učini blagovremeno,
12. suprotno § 12 ne podnese izveštaj ili ga ne podnese blagovremeno, ili
13. postupi suprotno izvršnom nalogu shodno § 13 stav 2 ili § 15 rečenica 2 tačka 2.

(2) Prekršaj

1. u slučajevima iz stava 1
  - a) tačka 3, 7 slovo b i tačka 8
  - b) tačka 6 i 7 slovo amože da se kazni novčanom kaznom do 800.000 evra,
2. u slučajevima iz stava 1 tačka 1, 2, 4, 5. i 13 može da se kazni novčanom kaznom do 500.000 evra i
3. u ostalim slučajevima iz stava 1 može da se kazni novčanom kaznom do 100.000 evra.

U slučajevima iz rečenice 1 tačka 1 i 2 primenjuje se § 30 stav 2 rečenica 3 Zakona o prekršajima.

(3) U slučaju pravnog lica ili društva lica sa prosečnim godišnjim prometom većim od 400 miliona evra, suprotno od stava 2 rečenica 2 u vezi sa rečenicom 1 tačka 1 slovo b, prekršaj shodno stavu 1 tačka 6 ili 7 može da se kazni novčanom kaznom do 2 odsto prosečnog godišnjeg prometa. Osnov za utvrđivanje prosečnog godišnjeg prometa pravnog lica ili društva lica čini globalni promet svih fizičkih i pravnih lica, kao i svih društava lica u poslednje tri poslovne godine koje prethode odluci organa, ukoliko ova lica i društva lica deluju kao ekonomska celina. Prosečan godišnji promet može da se utvrdi procenom.

(4) Osnov za određivanje novčane kazne za pravna lica i društva lica predstavlja težina prekršaja. Prilikom određivanja treba uzeti u obzir ekonomske prilike pravnog lica ili društva lica. Okolnosti će se prilikom određivanja odmeriti jedna u odnosu na drugu u onoj meri u kojoj idu u prilog ili na štetu pravnog lica ili društva lica. Posebno će se uzeti u obzir:

1. pritužba protiv učinioca prekršaja,
2. motivi i ciljevi učinioca prekršaja,
3. težina, razmera i trajanje prekršaja,
4. način izvršenja prekršaja, posebno broj učinioca i njihov položaj u pravnom licu ili društvu lica,
5. posledice prekršaja,
6. prethodni prekršaji za koje je pravno lice ili društvo lica odgovorno shodno § 30 Zakona o prekršajima, i u vezi sa § 130 Zakona o prekršajima, kao i mere preduzete pre prekršaja radi sprečavanja i otkrivanja prekršaja,
7. napor uloženi od strane pravnog lica ili društva lica na otkrivanju prekršaja i naknadi štete, kao i mere preduzete nakon prekršaja radi sprečavanja i otkrivanja prekršaja,
8. posledice prekršaja koje je pretrpelo pravno lice ili društvo lica.

(5) Upravnim organom u smislu § 36 stav 1 tačka 1 Zakona o prekršajima smatra se Savezna kancelarija za ekonomiju i kontrolu izvoza. Pravni i stručni nadzor nad Saveznom kancelarijom podleže § 19 stav 1 rečenica 2 i 3.

Aneks

(uz § 2 stav 1, § 7 stav 3 rečenica 2)

Konvencije

1. Konvencija br. 29 Međunarodne organizacije rada od 28. juna 1930. godine o prinudnom ili obaveznom radu (Savezni službeni list 1956 II, str. 640, 641) (Konvencija MOR-a br. 29)
2. Protokol od 11. juna 2014. godine uz Konvenciju br. 29 Međunarodne organizacije rada od 28. juna 1930. godine o prinudnom ili obaveznom radu (Savezni službeni list 2019. II, str. 437, 438)
3. Konvencija br. 87 Međunarodne organizacije rada od 9. jula 1948. godine o sindikalnim slobodama i zaštiti sindikalnih prava (Savezni službeni list 1956 II, str. 2072, 2071) izmenjena Konvencijom od 26. juna 1961. godine (Savezni službeni list 1963 II, str. 1135, 1136) (Konvencija MOR-a br. 87)
4. Konvencija Međunarodne organizacije rada br. 98 od 1. jula 1949. godine o primeni principa prava organizovanja i kolektivnog pregovaranja (Savezni službeni list 1955. II, str. 1122, 1123) izmenjena Konvencijom od 26. juna 1961. godine (Savezni službeni list 1963 II, str. 1135, 1136) (Konvencija MOR-a br. 98)
5. Konvencija br. 100 Međunarodne organizacije rada od 29. juna 1951. godine o jednakosti nagrađivanja muške i ženske radne snage za rad jednake vrednosti (Savezni službeni list 1956. II, str. 24, 24) (Konvencija MOR-a br. 100)
6. Konvencija Međunarodne organizacije rada br. 105 od 25. juna 1957. godine o ukidanju prinudnog rada (Savezni službeni list 1959. II, str. 441, 442) (Konvencija MOR-a br. 105)
7. Konvencija br. 111 Međunarodne organizacije rada od 25. juna 1958. godine o diskriminaciji u pogledu zapošljavanja i zanimanja (Savezni službeni list 1961. II, str. 97, 98) (Konvencija MOR-a br. 111)
8. Konvencija br. 138 Međunarodne organizacije rada od 26. juna 1973. godine o minimalnim godinama starosti za zasnivanje radnog odnosa (Savezni službeni list 1976. II, str. 201, 202) (Konvencija MOR-a br. 138)
9. Konvencija Međunarodne organizacije rada br. 182 od 17. juna 1999. godine o zabrani i hitnoj akciji za ukidanje najgorih oblika dečijeg rada (Savezni službeni list 2001 II, str. 1290, 1291) (Konvencija MOR-a br. 182).
10. Međunarodni pakt od 19. decembra 1966. godine o građanskim i političkim pravima (Savezni službeni list 1973 II, str. 1533, 1534.)
11. Međunarodni pakt od 19. decembra 1966. godine o ekonomskim, socijalnim i kulturnim pravima (Savezni službeni list 1973 II, str. 1569, 1570)
12. Minamata konvencija o živi od 10. oktobra 2013. godine (Savezni službeni list 2017 II, str. 610, 611) (Minamata konvencija)

13. Stokholmska konvencija od 23. maja 2001. godine o dugotrajnim organskim zagađujućim supstancama (Savezni službeni list 2002 I, str. 803, 804) (Konvencija o POPs supstancama), poslednji put izmenjena odlukom od 6. maja 2005. godine (Savezni službeni list 2009 II, str. 1060, 1061)
14. Bazelska konvencija o kontroli prekograničnog kretanja opasnog otpada i njihovog odlaganja od 22. marta 1989. godine (Savezni službeni list 1994 II, str. 2703, 2704) (Bazelska konvencija), poslednji put izmenjena Trećom uredbom o izmenama i dopunama Aneksa Bazelske konvencije od 22. marta 1989. godine od 6. maja 2014. godine (Savezni službeni list II, str. 306, 307)

Član 2

Izmene i dopune Zakona protiv ograničavanja konkurencije

U § 124 stav 2 Zakona protiv ograničavanja konkurencije u verziji objavljenoj 26. juna 2013. godine (Savezni službeni list I, str. 1750, 3245), poslednji put izmenjen § 4 Zakona od 9. jula 2021. godine (Savezni službeni list I, str. 2506), se iza „§ 19 Zakona o minimalnoj zaradi“ reč „i“ zamenjuje zarezom, a iza „§ 21 Zakona o suzbijanju rada na crno“ dodaje „i § 22 Zakona o dju dilidžensu u lancu snabdevanja od 16. jula 2021. godine (Savezni službeni list I, str. 2959)“.

Član 3

Izmene i dopune Zakona o registru o javnim nabavkama radi zaštite konkurencije

Zakon o registru o javnim nabavkama radi zaštite konkurencije od 18. jula 2017. godine (Savezni službeni list I, str. 2739), izmenjen članom 1. Zakona od 18. januara 2021. godine (Savezni službeni list I, str. 2), menja se i glasi:

1. § 2 stav 1 menja se u sledećem:

a) U tački 2 slovo e) se posle reči „izmenjen“ zarez i reč „ili“ zamenjuju tačkom i zarezom.

(b) U tački 3 se tačka na kraju zamenjuje tačkom i zarezom i rečju „ili“.

(c) Dodaje se tačka 4 koja glasi:

„4. pravosnažne odluke kojima se izriču novčane kazne za prekršaje shodno § 24 stav 1 Zakona o dju dilidžensu u lancu snabdevanja od 16. jula 2021. godine (Savezni službeni list I, str. 2959) ako je izrečena novčana kazna od najmanje 175.000 evra“.

2. U § 3 dodaje se stav 4 koji glasi:

„(4) Radi provere i dopune podataka iz stava 1 tačka 4, organ nadležan za vođenje registra od Savezne centralne finansijske uprave može da zahteva dostavljanje važećeg PDV identifikacionog broja preduzeća koje je upisano ili treba da se upiše u registar o javnim nabavkama. U zahtevu organ nadležan za vođenje registra navodi naziv ili firmu kao i pravnu formu i adresu dotičnog preduzeća. § 27a stav 2 rečenica 2 Zakona o porezu na dodatu vrednost ostaje nepromenjen.“

Član 4

Izmene Zakona o saodlučivanju i savetima zaposlenih

U § 106 stav 3 Zakona o saodlučivanju i savetima zaposlenih u verziji objavljenoj 25. septembra 2001. godine (Savezni službeni list I, str. 2518), poslednji put izmenjen članom 1 Zakona od 14. juna 2021. godine (Savezni službeni list, str. 1762), se posle tačke 5a dodaje tačka 5b koja glasi:

„5b. Pitanja dju dilidžensa u lancu snabdevanja u skladu sa Zakonom o dju dilidžensu u lancu snabdevanja;“.

Član 5

Stupanje na snagu

(1) Sa izuzetkom stava 2, ovaj zakon stupa na snagu 1. januara 2023. godine.

(2) § 13 stav 3, § 14 stav 2 §§ 19 do 21 Zakona o dju dilidžensu u lancu snabdevanja stupaju na snagu dan nakon proglašenja.

Ustavna prava Saveznog veća su zaštićena.

Ovim se izvršava navedeni zakon.

Zakon se objavljuje u Saveznom službenom listu.

Berlin, 16. jula 2021. godine

Savezni predsednik
Štajnmajer

Savezni kancelar
dr Angela Merkel

Savezni ministar
za rad i socijalna pitanja
Hubertus Hajl

Savezni ministar
za ekonomsku saradnju i razvoj
Gerd Miler

Savezni ministar
za ekonomiju i energetiku
Peter Altmajer